

Lovas István: A rab sajtó tabutémái

2015 augusztus 28. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

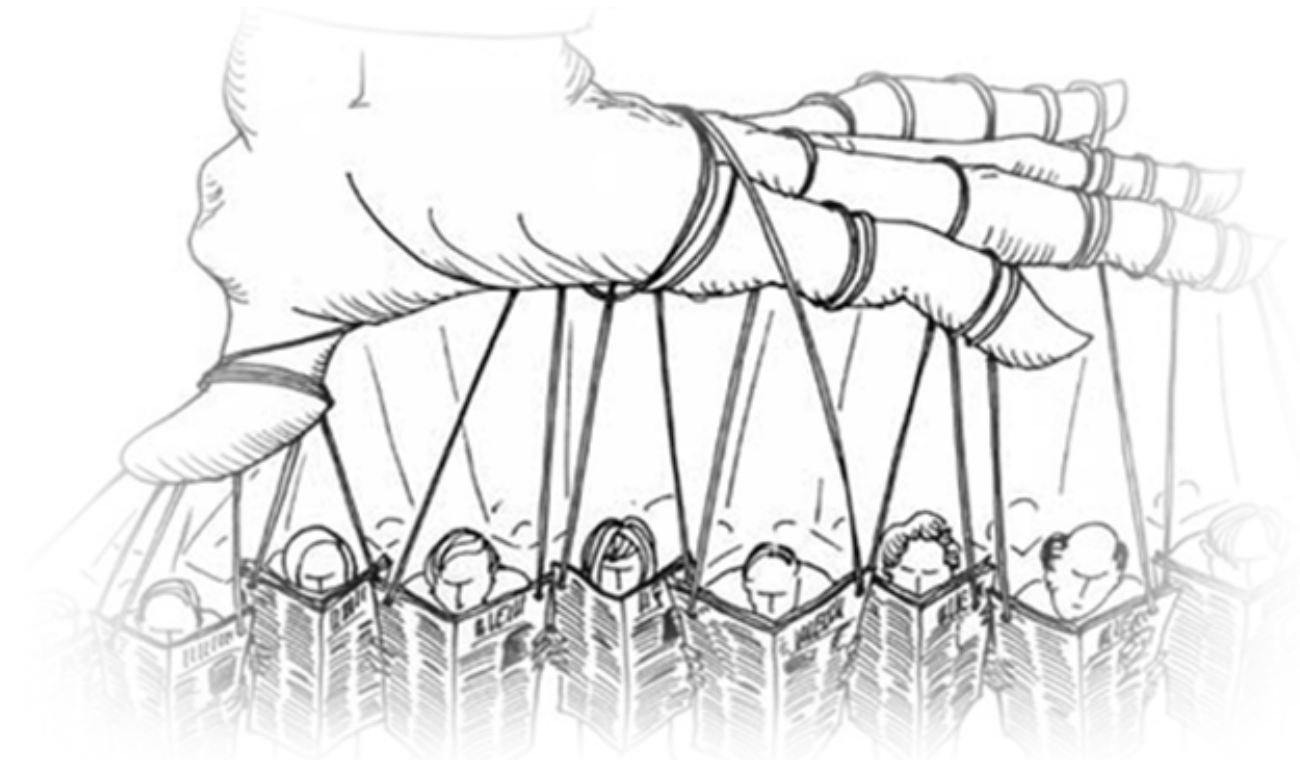
Három napja kerültek nyilvánosságra a londoni ICM Research véleménykutató intézet legújabb nemzetközi felméréseinek eredményei arról, hogy mit tartanak a megkérdezettek a sajtó hitelességéről és tárgyilagosságáról.

Az ICM Research – a Brit Véleménykutatói Tanács tagszervezete – az orosz Sputnik hírügynökség

---

megrendelésére végezte el e kutatását. Korábban ugyanez az intézet a The Guardian, a The Scotsman, a The Sunday Telegraph és más lapok megbízására kutatott és mérte fel a közhangulatot.

Az Egyesült Államokban és nem egy európai országban a választók többsége úgy gondolta, hogy a hazai média egyrészt a belföldi politikusok, másrészt óriásvállalatok befolyása alatt áll. Így nyilatkozott az olaszok hetvenöt, a spanyolok hatvankilenc és a franciák hatvan százaléka. Az amerikaiak ötvenhárom százaléka, a németek negyvenkilenc százaléka pedig azt a meggyőződését fejezte ki, hogy politikusaik és a befolyásos óriáscégek a médiát nyomás alá helyezik.

És a helyzet mind rosszabb lesz. Egyrészt a média egyre kevesebb kézben összpontosul. Másrészt – vélhetően ennek eredményeként - mind szorosabbra fogják az újságírók nyakán lévő pórázt, aminek hatására a médiába vetett közbizalom csökken. Hogy tisztábban lássunk, ahhoz persze hozzájárulnak azok a felvilágosító könyvek, amelyeket szakavatott újságírók és vezető értelmiségiek írtak, leleplezve a médiában uralkodó, mind kevésbé szabad, mind kevésbé demokratikus és a szakmaiság igényeit mind kevésbé kielégítő viszonyokat. Udo Ulfkotténak, a Frankfurter Allgemeine Zeitungnak, a vezető német lap volt szerkesztőjének és haditudósítójának a német sajtó irányítottságáról tavaly megjelent könyve messze nem az egyetlen ilyen felvilágosító mű a nyugati médiáról. Német nyelvterületen az elhunyt kolléga, Thomas Wiczorek még 2009-ben írt egy elemzést A meghülyített köztársaság – Miként adják el médiumaink a gazdaságot és a politikát, mintha ostobák lennének címmel.

Az antiglobalista, keményen baloldali, számos nyelven megjelenő francia havilap, a Le Monde Diplomatique – amely nem csatlakozott a hazánkat gyűlölgő, irányított sajtóhoz – főszerkesztője, Serge Halimi már 1997-ben adta ki Az újfajta farkasok című kötetét, amelynek hátlapjáról idézzünk a rövid tartalmi összefoglalóból: „A francia média a hatalommal szemben állónak mondja magát. Csakhogy az írott és audiovizuális sajtót iparosok és pénzemberek csoportja, a piacról kialakított, egyirányú gondolat, összejátszók hálózata uralja... ahol sokasodnak az elfelejtett információk...” Két kitűnő francia újságíró 2003-ban nem kevesebb, mint hatszázharminchárom oldalon mutatta be, hogy a vezető francia lap, a Le Monde miként alakult át 1994 után a hatalmat ellenőrző napilapból a hatalom ölébe fészkelte napilappá.

Az amerikai „médiareleplező” irodalom hatalmas terjedelmű.

Csak néhányat soroljunk fel kiadásuk időrendi sorrendjében a nagyobb figyelmet kapott teljesítmények közül: Noam Chomsky nyelvész, filozófus, politikai aktivista könyve: Médiairányítás - A propaganda látványos eredményei (1991-ből). Az amerikai Médiautató Központ által szerkesztett „tankönyv” ezzel a címmel jelent meg: Miként tudjuk azonosítani, közszemlére tenni és helyesbíteni a média liberális torzításait? (1994). Dean Algernek, a

Harvard Egyetem tanárának 1998-ban jelent meg m?ve Megamedia – Miként uralják az óriásvállalatok a tömegmédiát, torzítják el a versenyt és veszélyeztetik a demokráciát? címmel. Vagy 1998-ban Norman Solomon tollából jelent meg A nagyon becsapós média – A csúsztatások és a hazugságok dekódolása a f?sodratú sajtóban.

Tovább folytathatjuk a sort Robert W. McChesney, az Egyesült Államok egyik legnagyobb média-szaktekintélyének több könyvével, mint az 1999-es megjelenés? Gazdag média, szegény demokrácia; a 2002-es kiadású A mi médiánk – nem az övék: a demokratikus harc a multik kezében lév? médiumok ellen; a 2005-ben megjelent Tragédia és komédia: miként ad el az amerikai média háborúkat, csúsztat választási eredményeket és pusztítja el a demokráciát, és mit tehetünk azért, hogy mindezen változtassunk, valamint 2007-ben A kommunikációs forradalom címmel napvilágot látott kötetei.

Korunk médiájának helyzetér?l ír egy szintén vezet? amerikai újságírók esszéit összegy?jt?, 2002-es kötet, amely ezt a címet kapta: Nézzük a szlogent: a szabad sajtó mítosza; vagy az Egyesült Királyságban az Év újságírója címmel is kitüntetett Nick Davies, a The Guardian brit lap újságírójának 2008-ban kiadott, A lapos Föld hírei – Hamisság, torzítás és propaganda a globális médiában cím? könyve.

A nyugati sajtó helyzete egyre siralmasabb, és lassan már valóban rab médiáról beszélhetünk. Ki ne tudná megjósolni, hogy milyen témáról mit fognak írni? Ki ne tudná, hogy e cikk megjelenése utáni héten a Die Welt, a Die Zeit, a Tagesanzeiger magyar témában publikált cikkeib?l nem fognak hiányozni a populista, a széls?jobboldali, az antiszemita és a gy?lölet kifejezések, a Fidesz–Jobbik összevetés, és az, hogy ha a kerítés szó kerül leírásra, az csak a mi esetünkben kap negatív felhangot?

A rab média egyik sajátossága a mindinkább terjed?, omertaszere? hallgatás a tabutémákról. Fel is sorolunk ilyen témákat, amelyek médiabeli sorsa vagy a teljes hallgatás, a futó említés vagy a rendkívül rövid híradás a lehet? legkevésbé felt?n? helyeken.

Kezdjük ?ket Jemen szaúd-arábiai bombázásával. Legutóbb a „sivatagi királyság” harci gépei Taiz város egy békés lakónegyedében öltek meg hatvanöt embert. Visszhang? Semmi. Mint ahogyan a Vörös-tenger melletti Hodeida kiköt?je elleni szaúdi bombázásoknak. Kit érdekel, hogy a Mentsük meg a gyermekeket (Save the Children) szerint az ország infrastruktúrájának és kiköt?inek szaúdi bombázása egyre katasztrofálisabb humanitárius következményeket okoz? Jemenben eddig a bombázásoknak – az Egészségügyi Világszervezet adatai szerint – már négyezer-ötszáz áldozata van.

A Nemzetközi Vöröskereszt és a Világélelmzési Program szerint „az ország kataklizmaszer? éhínség határára érkezett, és a huszonnégymilliós népesség fele vészhelyzet el?tt áll”.

Minderr?l jószerevével két hírforrásból lehet tudni: a több nyelven sugárzó orosz RT-b?l (korábban Russia Today) és az iráni PRESS Tv-b?l, amelynek ma már szinte minden m?holdas adását betiltották a „szabad világ” médiáhatóságai.

A nyugati rab médiából arról ugyancsak kevés hírt hallunk, hogy szintén az olajban dúskáló Szaúd-Arábiában, az Egyesült Államok stratégiai partnerországában majd’ minden második nap tartanak kivégzést. A halálbüntetés a gyerekeket is sújtja. Sokszor a nyilvánosság el?tt, a holttestet és a levágott fejet, illetve végtagot a kivégzés színhelyén tartva. Csakhogy ha err?l például az amerikai vagy brit sajtó, illetve a politikusok panaszkodnának, azt oda irányuló fegyverexportjuk sínylené meg.

Nézzünk egy másik tabut! Ez pedig két, demokráciának elkönyvelt országot érint. Indiát és Izraelt. Hányszor olvasunk megrendít? tudósításokat Kasmírnak a „világ legnépesebb demokráciája” által elfoglalt, részében az ott állomásozó indiai er?k által elkövetett rémtettek?l? Vagy India nagyon is létezik?, szörny? kasztrendszerér?l? Vagy arról, hogy India jelenlegi elnöke, a mélységesen nacionalista Narendra Modi korábban azt a Gudzsarat államot irányította, ahol kétezer ottani muzulmánt koncoltak fel?

Vagy ott van a „Közel-Kelet egyetlen demokráciája”, a Jimmy Carter volt amerikai elnök és sokan mások által apartheid rendszernek nevezett Izrael által megszállt vagy blokád alá vett területeinek mindennapi élete. Mikor olvashatunk arról a Gázáról, ahol a tavaly nyári iszonyatos bombázás után napi tizennyolc órában nincs villany; az egyetlen víztisztító berendezés lebombázása miatt a zuhanyból a víz helyett sárga sár és barna ürülék folyik? Miért nem lehet soha, de soha olvasni az e területeken a megszálló által megölt gyermekek családi körülményeir?l, hátterükr?l, halálba fojtott vágyaikról?

És ha már bújjik ki a tojásból az obligát „antiszemitizmus” vád: vajon miért van az, hogy az annak látszatára is ultraérzékeny sajtó nem hajlandó észrevenni, ami ma a nyugatbarát Kijevben történik, amely témakörben megjelent dokumentumait az Eszmélet folyóirat legújabb számának tartalomjegyzéke így foglalja össze „...a mai ukrain hatóságok által rehabilitált Ukrán Nacionalisták Szervezete és az Ukrán Felkel? Hadsereg háborús b?ncselekményeit, a náci népirtásban való részvételüket mutatja be”.

Vagy miért jajveszékélhet magányos hangként a brit Guardian augusztus 13-án, amiért Nagy-Britannia nem hajlandó blokkolni Jeremy Corbyn rakétaszer? emelkedését, amikor az idén nagy eséllyel már a brit Munkáspártot vezetheti, noha Hezbollah-barát, vizsgálatot követelt Izrael-barát lobbicsoportok tevékenysége miatt, és nem egyszer pénzt adományozott holokauszt-tagadóknak?

Lovas István - www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájku számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu]]>

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájku számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Ajánló

